

Vec C-168/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

16. marec 2021

Vnútroštátny súd:

Cour de cassation

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

26. január 2021

Navrhovateľ v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

Procureur général près la cour d'appel d'Angers

PRACOVNÝ DOKUMENT

I. Predmet a údaje o kasačnom opravnom prostriedku:

- 1 Rozsudkom z 9. októbra 2009 Corte di appello di Genova (Odvolací súd Janov, Taliansko) odsúdil KL na tresty odňatia slobody za štyri trestné činy spáchané počas protestov proti samitu G8.
- 2 Najprísnejší trest odňatia slobody (desať rokov) mu uložil za trestný čin „devastazione e saccheggio“ (ničenie a rabovanie) (článok 419 codice penale; taliansky trestný zákonník), ktorý pozostáva zo siedmich skutkov vyplývajúcich z toho istého protiprávneho konania, konkrétne:
 - 1) poškodenie mestskej infraštruktúry a verejného majetku,
 - 2) poškodenie a rabovanie staveniska,
 - 3) úplné zničenie priestorov úverovej inštitúcie „Credito Italiano“,
 - 4) úplné zničenie vozidla Fiat Uno požiarom,
 - 5) úplné zničenie úverovej inštitúcie „Carige“ požiarom,
 - 6) úplné zničenie vozidla Fiat Brava požiarom,
 - 7) úplné zničenie a rabovanie supermarketu.
- 3 Corte suprema di cassazione (Najvyšší kasačný súd, Taliansko) zamietol kasačný opravný prostriedok, ktorý podal KL.
- 4 Dňa 6. júna 2016 talianske súdne orgány vydali na KL európsky zatykač na účely výkonu trestov odňatia slobody.
- 5 Rozsudkom zo 4. novembra 2020 vyšetrovací senát v Angers (Francúzsko) v podstate odmietol odovzdať KL talianskym orgánom na vykonanie európskeho zatykača v rozsahu, v akom bol vydaný na účely výkonu desaťročného trestu odňatia slobody za ničenie a rabovanie.
- 6 Vyšetrovací senát totiž poukázal na to, že dva zo skutkov, ktoré sú základom tohto trestného činu, vo Francúzsku trestný čin nepredstavujú, konkrétne na jednej strane poškodenie priestorov Credito Italiano (skutok č. 3) a na druhej strane poškodenie vozidla Fiat Brava požiarom (skutok č. 6).
- 7 Na jednej strane [KL] sa len nachádzal v blízkosti finančnej inštitúcie, zatiaľ čo iné osoby patriace do tej istej skupiny ničili jej priestory, na druhej strane pokiaľ ide o zničenie a požiar vozidla, KL bol len videný „v blízkosti auta“ s palicou v ruke.

- 8 Vyšetrovací senát preto dospel k záveru, že v prípade týchto dvoch skutkov nie je splnená podmienka obojstrannej trestnosti, keďže KL sa osobne nepodieľal na materiálnom akte, ktorý by bol trestný podľa francúzskeho práva.
- 9 Keďže taliansky súd pokladá sedem skutkov za nedeliteľný celok, z podmienky obojstrannej trestnosti vyplýva, že je potrebné odmietnuť všetky neoddeliteľne spojené skutky, ktoré článok 419 talianskeho trestného zákonníka považuje za trestný čin ničenia a rabovania.
- 10 Procureur général (generálny prokurátor) v Angers podal proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok.

II. Právo Únie:

Charta základných práv Európskej únie

- 11 Článok 49 nazvaný „Zásady zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov“ stanovuje:

„...“

3. Prísnosť trestov nesmie byť neprimeraná trestnému činu.“

Rámcové rozhodnutie Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (2002/584/SVV)

- 12 Článok 2 nazvaný „Predmet úpravy európskeho zatykača“ stanovuje:

„...“

4. Vydanie pre trestné činy okrem tých, ktoré sú uvedené v odseku 2, môže podliehať podmienke, aby činy, pre ktoré bol vydaný európsky zatykač, boli trestným činom podľa právnych predpisov vykonávajúceho členského štátu, bez ohľadu na prvky, ktoré ho tvoria, alebo spôsob jeho opísania.“

- 13 Článok 4 nazvaný „Dôvody pre nepovinné nevykonanie európskeho zatykača“ stanovuje:

„Vykonávajúci súdny orgán môže odmietnuť vykonať európsky zatykač:

- 1) ak v jednom z prípadov uvedených v článku 2 ods. 4 čín, na základe ktorého je európsky zatykač vydaný, nie je trestným činom podľa právnych predpisov vykonávajúceho členského štátu...“

III. Kasačný opravný prostriedok podaný generálnym prokurátorom v Angers:

- 14 Prokurátor sa predovšetkým domnieva, že ak vyšetrovací senát usúdil, že v prípade dvoch trestných činov spočívajúcich v poškodení priestorov Credito Italiano a v zničení a požiari vozidla Fiat Brava neboli naplnené znaky skutkovej podstaty, mal len preskúmať, či uložený trest nepresahuje maximálny trest za trestné činy, pri ktorých existuje obojstranná trestnosť.
- 15 V tomto smere zas generálny advokát pri Cour de cassation (Kasačný súd) ďalej po prvé uvádza, že skutočnosť, že najmenej jeden zo siedmich skutkov, ktorých sa dopustil KL a ktoré predstavujú trestný čin ničenia a rabovania, nie je podľa francúzskeho trestného práva postihnuteľný, neumožňuje dospieť k záveru, že podmienka obojstrannej trestnosti nie je pri tomto trestnom čine splnená. Domnieva sa totiž, že KL môže vo Francúzsku niesť trestnoprávnu zodpovednosť za trestný čin ničenia alebo krádeže v prípade ďalších piatich skutkov, ktoré sú mu vytýkané v rámci trestného činu ničenia a rabovania, a je nesporné, že tieto skutky postačujú na naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu podľa talianskeho práva.
- 16 Po druhé tvrdí, že vyšetrovací senát na základe úvah založených na neoddeliteľnosti skutkov vytýkaných v rámci trestného činu ničenia a rabovania posudzoval, za akých podmienok sa majú znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu považovať za naplnené podľa talianskeho práva, čo prekračuje rámec jeho úlohy pri skúmaní obojstrannej trestnosti.
- 17 Nakoniec uvádza, že riešenie spočívajúce v odmietnutí odovzdania dotknutej osoby na účely výkonu trestu uloženého za ničenie a rabovanie zabezpečuje jej beztrestnosť v prípade všetkých takto sankcionovaných skutkov, hoci pri väčšine z nich je nesporné, že odovzdanie by bolo možné a sankcia odôvodnená.
- 18 V tejto súvislosti odkazuje na judikatúru Cour de cassation (Kasačný súd), podľa ktorej sa odovzdanie osoby požadovanej na základe európskeho zatykača môže uskutočniť, pokiaľ bola osoba odsúdená na jediný trest aspoň za jeden z trestných činov, ktoré spĺňajú podmienky stanovené v článkoch 695-12 a 695-23 code de procédure pénale (trestný poriadok) (uvedené v kapitole o európskom zatykači), a tento trest neprekračuje najvyšší možný trest za trestné činy, ktoré môžu viesť k odovzdaniu.
- 19 Tvrdí, že toto riešenie sa musí uplatniť aj v prípade odsúdenia za jediný trestný čin tvorený viacerými materiálnymi skutkami, z ktorých časť neumožňuje odovzdanie osoby.

IV. Posúdenie zo strany Cour de cassation (Kasačný súd):

- 20 Kasačný opravný prostriedok vyvoláva otázky týkajúce sa podmienky obojstrannej trestnosti a uplatňovania zásady proporcionality vykonávaným štátom.

O podmienke obojstrannej trestnosti

- 21 Článok 2 ods. 4 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV umožňuje, aby vykonávajúci štát v prípade iných trestných činov, než sú uvedené v zozname 32 trestných činov v odseku 2 uvedeného článku, podmienil odovzdanie tým, že činy, za ktoré bol vydaný európsky zatykač, musia byť trestným činom podľa právnych predpisov vykonávajúceho členského štátu bez ohľadu na ich znaky skutkovej podstaty alebo spôsob opísania.
- 22 Zároveň článok 4 toho istého rámcového rozhodnutia, ktorý sa týka dôvodov pre nepovinné nevykonanie európskeho zatykača, v odseku 1 stanovuje, že vykonávajúci súdny orgán môže odmietnuť vykonať európsky zatykač, ak podmienka obojstrannej trestnosti nie je splnená.
- 23 Z judikatúry Súdneho dvora (rozsudok z 11. januára 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, bod 38) vyplýva, že pri posúdení obojstrannej trestnosti je úlohou príslušného orgánu vykonávajúceho štátu overiť, či základné skutkové okolnosti trestného činu, ktoré sú uvedené v rozsudku vydanom príslušným orgánom štátu pôvodu, by samy osebe za predpokladu, že by nastali na území vykonávajúceho štátu, boli takisto trestné na území tohto štátu.
- 24 Súdny dvor uvádza, že podmienka obojstrannej trestnosti predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla uznávania rozsudkov a vykonávania trestov, a preto rozsah pôsobnosti dôvodu odmietnutia uznať rozsudok a vykonať trest na základe neexistencie obojstrannej trestnosti, ktorý je stanovený v článku 9 ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia 2008/909, sa musí vykladať striktné, aby sa obmedzili prípady neuznania a nevykonania (rozsudok z 11. januára 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, bod 46).
- 25 Nakoniec uvádza, že sa nevyžaduje úplná zhoda ani medzi znakmi skutkovej podstaty trestného činu, ktoré vymedzuje právo štátu, ktorý vydal zatykač, a vykonávajúceho štátu, ani v označení alebo klasifikácii tohto trestného činu podľa vnútroštátneho práva uvedených dvoch štátov (rozsudok z 11. januára 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, bod 35).
- 26 V prejednávanej veci bol KL odsúdený na desať rokov odňatia slobody za trestný čin ničenia a rabovania za spáchanie série siedmich skutkov poškodzovania alebo rabovania. Vyšetrovací senát Cour d'appel d'Angers (Odvolací súd Angers) konštatoval, že dva z týchto skutkov nie sú trestné podľa francúzskeho práva. Na druhej strane rozhodol, že päť z týchto skutkov môže byť vo Francúzsku trestných ako krádež vlámaním a v spolupáchateľstve.

- 27 Podľa talianskeho práva sa trestný čin ničenia a rabovania týka viacnásobného, masívneho ničenia a degradácie, ktoré spôsobuje škodu nielen vlastníkom dotknutého majetku, ale aj narušenie verejného pokoja, čím ohrozuje normálny priebeh občianskeho života.
- 28 Vo francúzskom trestnom práve nie je ohrozenie verejného pokoja hromadným ničením hnutel'ného alebo nehnuteľného majetku osobitne kriminalizované. Trestné je len ničenie, degradácia, krádež vlámaním spáchaná prípadne v spolupáchateľstve, ktoré môžu spôsobiť škodu vlastníkom majetku.
- 29 Treba preto odpovedať na otázku, či je toto narušenie verejného pokoja, ktorého sa podľa Odvolacieho súdu Janov a Najvyššieho kasačného súdu Talianska dopustil KL ako hlavného znaku skutkovej podstaty trestného činu ničenia a rabovania, relevantné na účely posúdenia podmienky obojstrannej trestnosti.
- 30 Nie je síce potrebná dokonalá zhoda znakov skutkovej podstaty trestného činu podľa talianskeho a francúzskeho práva, narušenie verejného pokoja sa však zdá byť základným znakom skutkovej podstaty trestného činu ničenia a rabovania.
- 31 Z toho vyplýva že v tomto prípade nie je uplatnenie zásady obojstrannej trestnosti natoľko samozrejmé, že by nebol priestor na nijaké dôvodné pochybnosti.
- 32 Cour de cassation (Kasačný súd) v tomto smere kladie Súdnemu dvoru prvé dve nižšie uvedené otázky.

O posúdení primeranosti európskeho zatykača vykonávajúcim členským štátom

- 33 Ak zásada obojstrannej trestnosti nebráni odovzdaniu osoby, vzniká otázka primeranosti trestu, na účely ktorého sa žiada o odovzдание, len z hľadiska skutkov, pri ktorých je podmienka obojstrannej trestnosti splnená.
- 34 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že zásada vzájomného uznávania, na ktorej je založená štruktúra rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV, na základe článku 1 ods. 2 rámcového rozhodnutia zahŕňa skutočnosť, že členské štáty sú v zásade povinné vyhovieť európskemu zatykaču (rozsudok zo 6. októbra 2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, bod 57).
- 35 Členské štáty totiž môžu odmietnuť vykonať zatykač len v prípadoch nevykonania uvedených v článkoch 3, 4 a 4a rámcového rozhodnutia a na druhej strane môžu jeho vykonanie podriaďiť len podmienkam stanoveným v článku 5 (rozsudok zo 16. júla 2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, bod 36).
- 36 V tejto súvislosti treba poukázať na to, že rámcové rozhodnutie o európskom zatykači neobsahuje ustanovenie, ktoré by vykonávajúcemu členskému štátu umožňovalo odmietnuť odovzдание dotknutej osoby na základe toho, že trest uložený štátom, ktorý vydal zatykač, sa zdá byť neprimeraný skutkom, v súvislosti s ktorými sa požaduje odovzдание.

- 37 Preto aj keď sa vykonávajúci členský štát domnieva, že existujú vážne ťažkosti, pokiaľ ide o primeranosť európskeho zatykača, nemôže z tohto dôvodu odmietnuť nariadiť odovzdanie požadovanej osoby na účely vykonania trestu uloženého členským štátom, ktorý vydal zatykač.
- 38 V zásade síce prináleží štátu vydávajúcemu európsky zatykač, aby pred jeho vydaním overil jeho primeranosť, čo podporuje zásadu vzájomného uznávania, toto overenie však neumožňuje zabrániť porušeniu zásady proporcionality, pokiaľ bol zatykač ako v prejednávanej veci vydaný na účely výkonu trestu uloženého za jediný trestný čin tvorený viacerými skutkami, z ktorých iba niektoré predstavujú trestný čin z hľadiska práva členského štátu výkonu.
- 39 V takom prípade sa totiž trest uložený v štáte, ktorý vydal zatykač, vykoná v celom rozsahu, hoci odovzdanie je v prípade niektorých skutkov sankcionovaných týmto trestom vylúčené.
- 40 Z toho vyplýva, že ak je aj zatykač primeraný v čase svojho vydania, nemožno vylúčiť, že v čase svojho vykonania už primeraný nebude.
- 41 Z článku 1 ods. 3 v spojení s odôvodnením 12 rámcového rozhodnutia o európskom zatykači však vyplýva, že v rámci európskeho zatykača sa musia dodržiavať základné práva a základné právne zásady, ktoré odráža Charta.
- 42 V tejto súvislosti článok 49 ods. 3 Charty stanovuje zásadu, že prísnosť trestov nesmie byť neprimeraná trestnému činu.
- 43 Cour de cassation (Kasačný súd) v tomto smere kladie tretiu prejudiciálnu otázku.

V. Návrh na prejednanie veci v skrátenom konaní:

- 44 Vzhľadom na to, že požadovaný výklad by mohol vyvolať všeobecné následky jednak pre orgány, ktoré majú spolupracovať v rámci európskeho zatykača, a jednak na práva požadovanej osoby, ktorá sa nachádza v neistej situácii, a vzhľadom na povinnosť vykonávajúceho súdneho orgánu rozhodnúť za čo najlepších podmienok o žiadosti o odovzdanie, ktorá mu bola predložená, v dôsledku čoho si môže čo najrýchlejšie splniť povinnosti, ktoré mu plynú z rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV a z opatrenia obmedzujúceho osobnú slobodu (súdne preskúmanie), ktoré bolo prijaté voči KL v tomto konaní, je potrebné požiadať o uplatnenie skráteného konania upraveného v článku 23a Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a v článku 105 a nasl. Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

VI. Prejudiciálne otázky:

- 45 Cour de cassation (Kasačný súd) kladie nasledujúce otázky:

1. Má sa článok 2 ods. 4 a článok 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 vykladať v tom zmysle, že podmienka obojstrannej trestnosti je splnená v situácii, aká je predmetom sporu vo veci samej, v ktorej sa požaduje odovzdanie osoby v súvislosti s trestnými činmi, ktoré boli v štáte, ktorý vydal zatykač, kvalifikované ako ničenie a rabovanie a tvoria ich skutky ničenia a rabovania takej povahy, že môžu narušiť verejný pokoj, pokiaľ je vo vykonávajúcom štáte trestná krádež vlámaním, ničenie a degradácia, ktoré si nevyžadujú tento prvok narušenia verejného pokoja?

2. Ak je odpoveď na prvú otázku kladná, má sa článok 2 ods. 4 a článok 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 vykladať v tom zmysle, že súd vykonávajúceho štátu môže odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu, ak zistí, že dotknutá osoba bola odsúdená súdnymi orgánmi štátu, ktorý vydal zatykač, na tento trest za spáchanie jediného trestného činu, ktorý zahŕňal rôzne skutky, a že iba časť týchto skutkov predstavuje trestný čin v štáte výkonu? Je potrebné rozlišovať v závislosti od toho, či súdne orgány štátu, ktorý vydal zatykač, považujú alebo nepovažujú tieto rôzne skutky za oddeliteľné?

3. Ukladá článok 49 ods. 3 Charty základných práv súdnemu orgánu vykonávajúceho členského štátu povinnosť odmietnuť vykonať európsky zatykač, pokiaľ bol na jednej strane zatykač vydaný na účely výkonu jediného trestu uloženého za jediný trestný čin a na druhej strane niektoré zo skutkov, za ktoré bol tento trest uložený, nepredstavujú trestný čin z hľadiska práva členského štátu výkonu, takže pre časť skutkov odovzdanie osoby nie je možné?